

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Історія музикознавства»
2023-2024

1. Опис навчальної дисципліни

Ступінь вищої освіти – третій освітньо-науковий (доктор філософії)

Галузь знань – 02 Культура і мистецтво

Спеціальність – 025 Музичне мистецтво

Освітня програма – Музичне мистецтво

Загальний обсяг дисципліни – (в кредитах ЄКТС) 4 кредити

Статус дисципліни – вибіркова

Факультет – початкової освіти та мистецтва

Кафедра – вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва

Курс – 2; **семестр** – 1; **вид підсумкового контролю** – залік

Мова навчання – українська.

Види занять: лекції та семінарські

Методи навчання: наукового пізнання, пошуковий, аналізу і синтезу, дискусійний.

Форми навчання: денна, вечірня, дистанційна

Лінк на дисципліну: <https://dspu.edu.ua/science/departments/graduate-school/metodic-materials/music-art/2023-%d1%80%d1%96%d0%ba/>

Розподіл годин за видами робіт

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
				Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття				
Денна, Вечірня	II	I	4/120	46	16			30	74	-	+	-

2. Викладач

Бермес Ірина Лаврентіївна i.bermes@dspu.edu.ua 0975012313	доктор мистецтвознавства, професор кафедри вокально-хорового, хореографічного та образотворчого мистецтва
--	---

3. Характеристика навчальної дисципліни

Метою дисципліни є вивчення процесів становлення і розвитку музикознавчої думки в її зв'язках із різними формами музичної культури.

Результати навчання. Знання логіки розвитку музичних стилів, жанрової палітри музичних творів; розуміння проблем розвитку музичного мистецтва; основних музикознавчих теорій щодо музичного мистецтва; головних досягнень музичного мистецтва у композиторській, виконавській творчості, музикознавчій думці; здатність логічно будувати структуру наукового дослідження, застосовувати відповідні методи його реалізації, здійснювати якісну інтерпретацію отриманих результатів.

Компетентності. Загальними компетентностями вивчення курсу «Історія музикознавства» є:

- Розуміння сучасної методології музичного мистецтва; здатність до застосування методів наукового пізнання; методологічно та науково грамотно здійснювати наукове дослідження; інтерпретувати його результати.

Фаховими компетентностями є:

- Здатність доцільно застосовувати новітні музикознавчі концепції, пояснювати сучасні культурні явища і процеси; усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між усіма елементами теоретичних та практичних знань музичного мистецтва.

- Здатність до оперування поняттями музикознавства в контексті історичних, теоретичних та практичних знань, умінь і навичок; усвідомлення функціональних засад історії музики як наукової дисципліни в системі гуманітарних та мистецтвознавчих наук; використовувати знання про основні закономірності, сучасні досягнення у теорії та історії музичного мистецтва.

- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в спеціальних музичних навчальних закладах різних рівнів; вільне користування комп'ютерними технологіями; спілкування з мистецькою та науковою спільнотами.

Пререквізити дисципліни. Вивчається після таких дисциплін, як: «Філософія як досвід мислення», «Проблеми сучасного музикознавства», «Історія виконавського музикознавства», паралельно з дисциплінами «Проблеми музичної герменевтики», «Соціокультурні виміри музичного мистецтва», «Актуальні проблеми музичної інтерпретології» та ін.

Постреквізити дисципліни. Дисципліною «Історія музикознавства» завершується освітня складова ОП 025 музичне мистецтво. Після вивчення курсу аспірант вибудовує індивідуальну траєкторію власного наукового дослідження.

4. Програма (зміст основних розділів) дисципліни

Зміст лекційних занять

Тема 1. Вступ до музикознавства.

Тема 2. Музикознавство як наука.

Тема 3. Історія музикознавства як навчальна дисципліна.

Тема 4. Теоретичне осягнення музики в Середньовіччі.

Тема 5. Відродження і здобутки в царині музики.

Тема 6. Вчення про музичне мистецтво в епоху Просвітництва.

Тема 7. Наука про музичне мистецтво ХІХ ст.

Тема 8. Українське музикознавство: історія та сучасність.

Зміст семінарських занять (тематичні блоки)

Тема 1. Музикознавство як цілісна наукова дисципліна.

Тема 2. Музичне мистецтво як предмет комплексного дослідження.

Тема 3. Думки Конфуція про музику.

Тема 4. Дослідження про музику у давній Греції.

Тема 5. Піфагорійське музикознавство.

Тема 6. Карл Дальхауз – представник європейського музикознавства.

Тема 7. Початки науки про музику у Східній Галичині.

Тема 8. Музична наука у колі інтересів українських учених діаспори.

Тема 9. Українське музикознавство періоду незалежності.

Тема 10. Біографія і монографія.

Тема 11. Основні закономірності музично-історичного процесу.

Тема 12. Теоретичне музикознавство як система дисциплін.

Тема 13. Музичний жанр і музичний стиль у контексті розвитку культури.

5. Місце проведення занять (локація)

Аудиторне навчання: аудиторія № 8 корпус № 4 ДДПУ ім. Івана Франка: вул. І. Франка, буд 11.

Дистанційне навчання: відео-конференція (ідентифікатор персональної конференції ID: 2309257925 Passcode:2020).

6. Інформація про консультації

Консультації з дисципліни проводяться в обумовлений завчасно час із викладачем, у телефонному режимі або ж через електронну пошту.

7. Система оцінювання

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант:

– участь у семінарському занятті (доповідь на одне із питань плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії за темою заняття);

– співбесіда з лектором (фронтальна перевірка компетентності аспіранта);

– залік.

Критерієм аналізу якості виконання завдань та його усне викладення є максимально влучна добірка наукової інформації з переведення у форму суджень чи тверджень.

Оцінювання знань методом співбесіди з лектором визначає рівень компетентності аспіранта: обізнаності щодо змісту навчальної дисципліни; набутих знань і умінь.

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

Усні відповіді (семінарські)	Співбесіда з лектором	Сума (залік)
60	40	100

Відповіді на семінарських заняттях оцінюються за чотирибальною шкалою. Результат за 100-бальною шкалою обчислюється за формулою $x = \frac{A \cdot K}{n \cdot 5}$, де А – сума усіх поточних оцінок за чотирибальною шкалою при вивченні модуля, включаючи оцінки «2», n – кількість цих оцінок (не менше трьох), $\frac{A}{n}$ – середня оцінка. Якщо середня оцінка за відповіді на практичних заняттях $\frac{A}{n} \leq 2,5$, то кількість балів x дорівнює нулю.

Залік за талоном № 2 проводиться перед комісією в усній формі з оцінюванням за стобальною шкалою.

8. Питання до підсумкового контролю

1. Музика як предмет науково-теоретичного пізнання.
2. Музична теорія та практика як об'єкт наукового пізнання.
3. Теоретичне музикознавство як предмет вивчення.
4. Предмет історичного музикознавства.
5. Основні досягнення античного музикознавства.
6. Розвиток музичного мистецтва в епоху Відродження.
7. Розвиток музичного мистецтва у добу Просвітництва.
8. Класичний стиль в європейській культурі XVIII ст.
9. Музичний романтизм XIX ст., його особливості.
10. Музичне мистецтво XX ст. як феномен епохи глобалізації.
- 11 Динаміка розвитку української музики XX ст.
12. Розмаїття стильових і жанрових явищ в українській музиці XX – початку XXI ст.
13. Поняття жанр як ключове поняття у розумінні музичного мистецтва.
14. Інтенаційна природа музичного мистецтва.
- 15 Дефініція «стиль» у наукових рефлексіях.
16. Форми і методи музикознавчої діяльності.
17. Основні положення праць Піфагора про музику.
18. Традиції та новації як механізм розвитку музичного мистецтва.
19. Зародження українського музикознавства, праці вчених.
20. Українське музикознавство періоду незалежності.

9. Політика дисципліни (система вимог до здобувача освіти).

Вона визначається системою вимог щодо повноцінного засвоєння предметного змісту дисципліни та ґрунтується на засадах академічної доброчесності: систематичного відвідування лекційних занять; участі у семінарських заняттях або їх відпрацювання у письмовій формі у разі відсутності; відповідального ставлення до вимог щодо самостійної роботи та ознайомлення з матеріалами для читання (джерелами інформації).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Гнатюк Л. Концепція курсу історії української музики у підручниках Миколи Грінченка. *Українське музикознавство*. Київ, 2002. Вип. 31. С. 43–55.
2. Граб У. Адольф Хибінський – творець кафедри музикології Львівського університету. *Musica Humana*. Львів, 2003. С. 25–46.

3. Грінченко М. Історія української музики: монографія /Під ред. І. Соневицького. Нью-Йорк : Український музичний інститут, 1961. Вид. 2-е. 192 с.
4. Калениченко А. Українська музика 1960–90-х рр. (деякі концептуальні проблеми історичного дослідження). *Матеріали до українського мистецтвознавства*. 2003. Вип. 3. С. 39–42.
5. Карась Г. Музична культура української діаспори у світовому часопросторі ХХ століття : монографія. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2012. 1164 с.
6. Кіндратюк Б. Нариси музичного мистецтва Галицько-Волинського Львів : Інститут українозн. ім. І. Крип'якевича НАН України, 2001. 132 с.
7. Немкович О. Музично-історична спадщина М. Гордійчука в контексті українського музикознавства другої половини ХХ ст. *Українське музикознавство*. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. Вип. 29. С. 245–253.
8. Немкович О. Науковий доробок А. Мухи в контексті українського музикознавства другої половини ХХ – початку ХХІ ст. *Мистецтвознавчі записки*: зб. наук. праць. Київ : ДАКККіМ, 2003. Вип. 3–4. С. 53–64.
9. Немкович О. Предмет українського історичного музикознавства кінця ХІХ – 20-х рр. ХХ ст. *Українське музикознавство*. Київ, 2001. Вип. 30. С. 15–33.
10. Немкович О. Українське музикознавство ХХ ст. як система наукових дисциплін. Київ : ТОВ “Вид-во “Сталь”, 2006. 534 с.
11. Николаевская Ю. Аутентичная исполнительская стратегия и ее современные трансформации. *Аспекти історичного музикознавства*. Харків, 2017. Вип. X. С. 180–197.
12. Муха А. Сучасне українське музикознавство: тенденції розвитку. *Матеріали до українського мистецтвознавства*. 2003. Вип. 3. С. 72–76.
13. Ржевська М. Періодизація українського музично-культурного процесу. *Українське музикознавство*. Київ, 2001. Вип. 29. С. 94–102.
14. Шевчук О. Музична україністика в контексті вітчизнаної культури на межі ХІХ-ХХ ст. *Українське музикознавство*. – Київ, 1991. Вип. 26. С. 5–18.

Додаткові:

15. Корній Л. Деякі теоретичні питання музично-історичного джерелознавства. *Українське музикознавство*. 2006. Вип. 35. С. 5–14.
16. Немкович О. Микола Грінченко і становлення національної композиторської школи в Україні. *Народна творчість та етнографія*. 1997. №4. С. 41–49.
17. Немкович О. Передумови формування науково-дослідної галузі українського музикознавства у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст. *Українське музикознавство*. Київ, 2002. Вип. 31. С. 67–81.
18. Чекан Ю. І. До питання визначення предмету історії музики. *Музично-історичні концепції в минулому і сучасності* : матеріали Міжнародної наукової конференції / ред.- упор. В. Сивохіп, О. Зінкевич. Львів : Сполом, 1997. С. 17–23.
19. Ясіновський Ю. Музикологія в сучасному науковому дискурсі або: чи наука про музику може стати університетською дисципліною в сучасній Україні. *Наукові записки УКУ*. 2015. Ч. 7 : Історія, вип. 2. С. 27–48.

8. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

20. Коменда О. Поняття жанру в сучасному музикознавстві [Електронний ресурс].
Режим доступу:
<http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/39411/11-komenda.pdf?sequence=1>